

UZASADNIENIE

M. D. wniósł o zasądzenie od F.(...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.:

- a) 13 530 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od 12 września 2017 roku do dnia zapłaty,
- b) 170,47 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 15 czerwca 2018 roku do dnia zapłaty,
- c) 738 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 15 czerwca 2018 roku do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że świadczył na rzecz pozwanego usługi, za które nie otrzymał umówionego wynagrodzenia za sierpień 2017 r. Roszczenia pozwu objęły również rekompensatę o równowartości 40 euro oraz 738 zł kosztów odzyskiwania należności na podstawie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniósł o oddalenie powództwa.

Sąd wydał wyrok na posiedzeniu niejawnym, ponieważ żadna ze stron nie zgłosiła wniosku o przeprowadzenie rozprawy zgodnie z art. 1481 § 3 k.p.c.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

1 grudnia 2016 roku F. (...) sp. z o.o. zawarł z M. D. umowę o świadczenie usług „business development”. Na jej podstawie M. D. zobowiązał się do optymalizacji procesów biznesowych grupy (...), koordynowania pracy między działami firmy, tworzenia procedur, kreatywnego rozwiązywania problemów, negocjowania umów z kluczowymi dostawcami, pozyskiwania ruchu na stronę internetową (§ 1 umowy oraz załącznik).

F.(...) sp. z o.o. zobowiązał się do zapłaty wynagrodzenia 11 000 zł miesięcznie, podlegającej podwyższeniu o podatek VAT, płatnego z dołu w terminie 7 dni od dostarczenia zleceniodawcy faktury VAT (§ 3 umowy).

Umowa została zawarta na czas nieokreślony od 1 grudnia 2016 r. (§ 8 ust. 1 umowy).

(umowa k. 30-38)

Zawarcie umowy zostało poprzedzone zawarciem i wykonaniem umowy w tym samym przedmiocie w okresie od 1 września do 30 listopada 2016 r. pomiędzy M. D. a (...) (...) spółką akcyjną z siedzibą w W..

(umowa przedwstępna k. 17-20, umowa z 1.09.2016 r. k. 21-29)

Umowa z 1 grudnia 2016 r. była wykonywana przez obie strony, a M. D. otrzymał wynagrodzenie za swoje usługi świadczone do lipca 2017 r. włącznie.

(okoliczności bezsporne, nadto: zestawienie wpłat k. 42)

W lipcu 2017 r. strony umowy uzgodniły rozwiązanie umowy za porozumieniem stron z końcem sierpnia 2017 r.

(okoliczność bezsporna, nadto: pismo z 31.10.2017 r. k. 46)

30 sierpnia 2017 roku M. D. wystawił wobec F.(...) sp. z o.o. fakturę VAT na 13 530 zł (11 000 zł netto) z terminem płatności do 11 września 2017 roku. Fakturę przesłał zleceniodawcy za pośrednictwem e-mail w dniu jej wystawienia.

(faktura k. 39, e-mail k. 40)

F.(...) sp. z o.o. nie zapłacił powodowi wynagrodzenia za sierpień 2017 r.

(okoliczność bezsporna)

31 października 2017 r., w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty skierowane przez powoda, działający w imieniu pozwanego pełnomocnik r.pr. T. D. oświadczył o uznaniu roszczenia powoda o zapłatę wynagrodzenia za sierpień 2017 r., a jednocześnie oświadczył o potrąceniu wierzytelności powoda o zapłatę wynagrodzenia z wierzytelnością przysługującą (...) (...) S.A. z tytułu szkody wyrządzonej przez powoda nieprawidłowym wykonywaniem umowy z 1 grudnia 2016 r.

(oświadczenia k. 46, 47)

9 kwietnia 2018 r. M. D. udzielił adw. J. Z. pełnomocnictwa do działania w jego imieniu w sprawie uzyskania od pozwanego wynagrodzenia za usługi świadczone w sierpniu 2017 r. 26 kwietnia 2018 r. pełnomocnik wykonując zlecenie powoda wezwał pozwanego do zapłaty wskazanego wynagrodzenia, odnosząc się jednocześnie do zarzutu potrącenia wierzytelności. Powód spełnił na rzecz pełnomocnika wynagrodzenie za zleczone mu czynności w wysokości 738 zł.

(wezwanie k. 49-51, 54-55, faktura VAT k. 52)

8 kwietnia 2019 r. pełnomocnik pozwanego r.pr. P. C. złożył oświadczenie w imieniu pozwanego o potrąceniu wierzytelności powoda o zapłatę wynagrodzenia za sierpień 2017 r. z wierzytelnością przysługującą pozwanemu z tytułu szkody na kwotę 21 252,62 zł wyrządzonej przez powoda nieprawidłowym wykonywaniem umowy z 1 grudnia 2016 r.

(oświadczenie k. 195).

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie powołanych dowodów.

Okoliczności, że umowa obowiązywała do końca sierpnia 2017 r., a wynagrodzenie powoda za ten miesiąc wynosiło 13 530 zł, były bezsporne pomiędzy stronami. Począwszy od przedprocesowego etapu sporu (pismo z 31 października 2017 r.) poprzez stanowiska pozwanego wyrażane w toku postępowania – pozwany przyznawał te okoliczności.

Inne ustalone wyżej okoliczności również nie były przedmiotem sporu, a potwierdzały jej dodatkowo złożone przez strony dokumenty, które sąd w powyższym zakresie uznał za wiarygodne.

Sąd oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z świadectw pracy powoda, zeznań świadków oraz opinii biegłego (k. 84, 86, 88), albowiem dowody te zostały zgłoszone na potwierdzenie zasadności zarzutu potrącenia, który sąd uznał w postępowaniu za niedopuszczalny (o czym w dalszej części uzasadnienia).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwo podlegało uwzględnieniu w przeważającej części.

Łącząca strony umowy miała charakter umowy o świadczenie usług, do której stosuje się odpowiednio przepisy o umowie zleceniu (art. 750 k.c.). W ramach stosunku prawnego powodowi przysługiwało wynagrodzenie za umówione usługi (art. 735 § 1 k.c.).

Sąd ustalił, że powód wykonywał objęte umową stron usługi w sierpniu 2017 r. oraz że umówione wynagrodzenie za nie wynosiło 13 530 zł. Nie zostało ono zapłacone w żadnej części. Roszczenie powoda było zasadne w tej części – we wskazanej wysokości.

W tym miejscu należy wskazać, że roszczenie powoda dotyczyło spełnienia przez pozwanego świadczenia in natura zgodnie z treścią umowy (zgodnie z zasadą realnego wykonywania zobowiązań – por. wyrok Sądu Najwyższego z 7 października 2016 r., I CSK 626/15).

Pozwany w toku postępowania podniósł, że powód wykonywał zobowiązanie w sposób nieprawidłowy, czym doprowadził do szkody w majątku pozwanego oraz (...) (...) S.A. Zgłoszony zarzut znajduje swoją podstawę w art. 471 k.c., regulującym odpowiedzialność dłużnika za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania. Zarzut pozwanego sprowadzał się do twierdzenia o istnieniu osobnej wierzytelności pozwanego (odszkodowawczej) w stosunku do wierzytelności powoda (o wykonanie zobowiązania w naturze). Zarzut pozwanego nie oddziaływał bezpośrednio na płaszczyźnie wierzytelności powoda, lecz wymagał od pozwanego zgłoszenia potrącenia przysługującej mu wierzytelności odszkodowawczej. Pozwany podziеляjąc to rozumowanie stosowny zarzut potrącenia sformułował w sprzeciwie od nakazu zapłaty (k. 90-91) oraz powtórzył w piśmie przygotowawczym z 30 kwietnia 2019 r. (k. 193-194).

Zgłoszenie zarzutu potrącenia w postępowaniu uproszczonym jest dopuszczalne wyłącznie, jeżeli zgłaszane do potrącenia roszczenie nadaje się do rozpoznania w postępowaniu uproszczonym (art. 5054 k.p.c.). Zgłoszoną do potrącenia wierzytelność przysługującą pierwotnie (...) (...) S.A. pozwany oszacował na 96 942 euro (k. 90 i 137), zaś wierzytelność przysługującą pozwanemu na 4945 euro (21 252,62 zł – k. 193). W postępowaniu uproszczonym nie podlegają rozpoznaniu wierzytelności przenoszące 20 000 zł (art. 5051 pkt 1 k.p.c. w brzmieniu sprzed 7 listopada 2019 r.). W konsekwencji, zarzut potrącenia jako dotyczący wierzytelności przenoszących tę wartość nie podlegał rozpoznaniu w niniejszej sprawie jako niedopuszczalny, niezależnie od tego, czy oświadczenie o potrąceniu w sensie materialnym zostało złożone przed wszczęciem procesu, czy też w jego toku (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 13 października 2005 roku, III CZP 56/05).

Pozwany miał świadomość możliwości takiego potraktowania zgłoszonego zarzutu, albowiem na jego niedopuszczalność zwrócił uwagę powód w odpowiedzi na sprzeciw, a pozwanemu udzielono następnie możliwości ustosunkowania się do tego pisma procesowego.

Sąd uwzględnił zatem powództwo w zakresie żądania zasądzenia wynagrodzenia za usługi świadczone przez powoda w sierpniu 2017 r. w wysokości 13 530 zł.

W związku z opóźnieniem w spełnieniu świadczenia z tytułu wynagrodzenia, zasadne było żądanie zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 118). Świadczenie powoda miało charakter transakcji handlowej w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy. Sąd uwzględnił roszczenie odsetkowe zgodnie z żądaniem pozwu, tj. od daty wymagalności świadczenia, która przypadła na dzień następujący po terminie wskazanym przez powoda na fakturze VAT.

Sąd uwzględnił również roszczenie o zapłatę 780 zł jako kosztów odzyskiwania należności z tytułu transakcji handlowej w związku z brakiem terminowego spełnienia dochodzonego świadczenia przez pozwanego (art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych). W ocenie sądu powód wykazał poniesienie kosztów z tego tytułu i ich zasadność. Powierzenie profesjonalistce – adwokatowi – czynności w celu odzyskania należności powoda było działaniem właściwym w sytuacji, w której było jasne, że pozwany kwestionuje należność na gruncie prawnym (por. motyw 20. dyrektywy (...) z 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych, Dz.U.U.E.L z 2011 r., nr 48). Pozwany nie wykazał, aby wysokość poniesionych kosztów była nieuzasadniona (por. uchwała Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2019 r., III CZP 48/19), jak również nie świadczyło o tym pomocnicze odwołanie się do stawek minimalnych wynagrodzenia adwokata za prowadzenie sprawy w postępowaniu egzekucyjnym (§ 8 pkt 7 w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

Na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie od zasądzonych kosztów odzyskiwania należności. Sąd miał na uwadze, że roszczenie o ich zapłatę stanowiło było bezterminowe (art. 455 k.c.), natomiast wezwanie do spełnienia świadczenia z tego tytułu nastąpiło 26 kwietnia 2018 r. Żądanie zatem odsetek od daty wniesienia pozwu było zasadne.

Sąd nie uwzględnił powództwa w niewielkim zakresie, w jakim obejmowało osobne żądanie zasądzenia rekompensaty o równowartości 40 euro za koszty odzyskiwania należności na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych. W ocenie sądu z ust. 2 tego przepisu wynika, że wierzycielowi przysługują dalsze koszty odzyskiwania należności wyłącznie w zakresie przewyższającym 40 euro. Innymi słowy, poniesienie wyższych kosztów pochłania stałą kwotę 40 euro. Należy mieć na uwadze, że stała rekompensata znajduje zastosowanie w tych sytuacjach, w których wierzyciel ponosi koszty trudne do wykazania (w ramach kosztów wewnętrznych funkcjonowania), jednakże tam, gdzie jest w stanie wykazać wyższe koszty, może ich żądać tylko do ich wysokości.

Wobec faktu, że powód uległ jedynie w niewielkiej części swojego żądania, sąd obciążył pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów procesu w całości na podstawie art. 100 k.p.c. Na koszty poniesione przez powoda złożyły się opłata od pozwu 300 zł, opłata od pełnomocnictwa 17 zł, wynagrodzenie pełnomocnika wykonującego zawód adwokata w stawce 3600 zł (§ 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie).

(...)